

การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทาง
การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
DEVELOPMENT OF ACTIVITY PACKAGE FOR COMMUNICATION IN THAI
AS A FOREIGN LANGUAGE BASED ON TASK-BASED LEARNING
AND SOCIOLINGUISTIC THEORY FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS

ทิพย์สุดา ทวีสิทธิ์* และฤดีรัตน์ ชุษณะโชติ

Thipsuda Thaveesit and Ruedeerath Chusanachoti
minkie_bombiiz@hotmail.com and ruedeerath.c@chula.ac.th

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330
Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Chulalongkorn University, Bangkok 10330 Thailand

*Corresponding Author E-mail minkie_bombiiz@hotmail.com

(Received: February 25, 2019; Revised: April 1, 2019; Accepted: April 28, 2019)

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to compare the abilities of communicating Thai as a foreign language after the experiment between the experiment group and the control group, and 2) to compare the abilities of communicating Thai as a foreign language of the experiment group between pre-intervention and post-intervention periods. The sample of this study consisted of non-native Thai students and half Thais (with a non-native Thai mother or father) who have studied Thai language and culture at year 3 education level in international schools. They were non-native speaking Thais using Thai as second language. The research instruments include a set of activities of communicating Thai as foreign language according to task-based learning and sociolinguistic theories for primary education students and a test of communicating Thai as foreign language. Data were analyzed using basic statistics. This study was a quasi-experimental research using Group Pretest-Posttest Design. The statistics used to test the average difference are the dependent t-test and independent t-test. The results of this research could be concluded that 1) at post-intervention period, the experiment group had higher performance of communicating Thai as foreign language than the control group with a statistical significance level of .05, 2) the experiment group at post-intervention period had higher performance of communicating Thai as foreign language than that at pre-intervention period with a statistical significance level of .05.

Keywords: Activity package; Communication in Thai as a foreign language; Task-based learning; Sociolinguistic theory.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศระหว่างก่อนกับหลังการใช้ชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติ เป็นกลุ่มเด็กที่มีภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา และแบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติ

พื้นฐาน การวิเคราะห์ตามวิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้วิธีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Control-Group Pretest-Posttest Design) สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย คือ t-test dependent และ t-test independent ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมนักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรม การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

1. บทนำ

ในปัจจุบันนักเรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยระดับประถมศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ยังไม่มีแนวทางการจัดกิจกรรมหรือแบบเรียนภาษาไทยมาตรฐานที่สามารถรองรับวัตถุประสงค์การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตามหลักสูตร มีแต่เพียงโครงสร้างตัวชี้วัดและกรอบเนื้อหาที่ครูผู้สอนจะต้องนำไปจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนเอง ทำให้ครูผู้สอนส่วนมากสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนต่างชาติตามแบบเด็กสัญชาติไทย ซึ่งการสอนภาษาไทยสำหรับเด็กไทยส่วนใหญ่เป็นการสอนที่เน้นในเรื่องของการอ่าน การเขียน และหลักไวยากรณ์ จึงไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติที่มุ่งเน้นในเรื่องของการสื่อสารและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยบางเรื่องก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางสังคมไทยซึ่งยากต่อความเข้าใจของนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และไม่ได้อยู่ในความสนใจของนักเรียน จึงทำให้เด็กเรียนชาวต่างชาติรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่ต้องการที่จะเรียนภาษาไทย จากปัญหาที่กล่าวมาส่งผลให้นักเรียนชาวต่างชาติ ระดับประถมศึกษาที่เรียนภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาติไม่มีความรู้พื้นฐานภาษาไทยมากพอจะนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนต่างชาติ นักเรียนจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาไทยเท่าที่ควร

ชุดกิจกรรม [1] เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่รวบรวมสื่อ กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ และมีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยในชุดกิจกรรมใช้หลักการของแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-based learning) [2] ซึ่งเป็นแนวทางที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อบรรลุผลที่แท้จริง คือการเข้าใจภาษานั้นๆ และสามารถสร้างผลผลิตทางภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) [3] ที่มีสาระสำคัญว่า ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารทางสังคมและวัฒนธรรม บุคคลพัฒนาการเรียนรู้ภาษาผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสังคมและวัฒนธรรมของบุคคลส่งผลต่อการใช้ภาษาของบุคคลนั้น การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน การเรียนรู้ภาษาที่ดีจึงควรเรียนรู้จากบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น และใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษาที่สัมพันธ์กับบริบทจริง ทั้งนี้ชุดกิจกรรมดังกล่าวจะสามารถแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนชาวต่างชาติ และสามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ที่เน้นในเรื่องของทักษะการฟัง การพูด และการสนทนาได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม ตามประเด็นต่อไปนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการเก็บข้อมูลและทดลองใช้ชุดกิจกรรม คือ นักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทย แต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติ เป็นกลุ่มเด็กที่มีภาษาแม่เป็นภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่ 2

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนจำนวน 24 คน จำแนกเป็นกลุ่มทดลอง 12 คน และกลุ่มควบคุม 12 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ

3.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและ ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

3.3 ชุดกิจกรรมตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีลักษณะเป็นชุดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ทักษะการสื่อสารฟัง พูด อ่าน เขียน ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 12 ชุดกิจกรรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เช่น เรื่องอาหารไทย (การสั่งอาหาร การซื้อขายอาหาร วัฒนธรรมการกิน) เรื่องการเดินทาง (การบอกทาง การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ) เป็นต้น โดยแต่ละชุดกิจกรรมจะมีคู่มือการใช้สำหรับครู แผนการสอน เนื้อหา สื่ออุปกรณ์ต่างๆ (บัตรคำ คลิปวิดีโอ โปรแกรมนำเสนอพาวเวอร์พอยต์ ฯลฯ) แบบฝึกหัดและเฉลย ที่ให้นักเรียนชาวต่างชาติได้ฝึกทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็น ภาษาต่างประเทศ

3.4 ชุดกิจกรรมทั้งหมดจะใช้ประกอบการสอนเป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนหลักๆ คือ ขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นตอน การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้หลักการพัฒนาของ ADDIE Model [4]

4.1.1 ในขั้นนี้เป็นการทำความเข้าใจปัญหาการเรียนการสอน เป้าหมายของรูปแบบการสอน วัตถุประสงค์ที่จะสร้างขึ้น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐานและทักษะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมี จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการทำ Needs analysis พบว่า

นักเรียนชาวต่างชาติ ระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) มีความต้องการที่จะสื่อสารภาษาไทยในชีวิตประจำวัน และคิดว่าภาษาไทยจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในประเทศไทย โดยเรื่องนี้นักเรียนอยากสื่อสารภาษาไทยได้มากที่สุดคือเรื่องการสั่งอาหาร และการบอกทางเวลาเดินทางไปสถานที่ต่างๆ และนักเรียนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการเรียนวิชาภาษาไทยค่อนข้างน่าเบื่อ ยาก และไม่สนุก อยากให้มีการเล่นเกมหรือทำกิจกรรมที่สนุกสนานในระหว่างเรียน

4.1.2 การออกแบบชุดกิจกรรม ผู้วิจัยจัดทำชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จำนวน 12 ชุดกิจกรรม โดยแต่ละชุดกิจกรรมจะมีคู่มือการใช้สำหรับครู วัตถุประสงค์ คำชี้แจง เนื้อหาสาระ สื่ออุปกรณ์ต่างๆ และแบบฝึกหัด ที่ให้นักเรียนต่างชาติได้ ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน

4.1.3 การตรวจสอบความเหมาะสมของชุดกิจกรรม คือ ผู้วิจัยนำเอาชุดกิจกรรมที่ได้ออกแบบแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรม แล้วจึงนำชุดกิจกรรมที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4.2 ขั้นตอนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นวิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) และมีการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Control-Group Pretest-Posttest Design) [5] โดยมีรายละเอียดการเก็บข้อมูลดังนี้

4.2.1 เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธี Cluster Random Sampling โดยการจับสลากจากนักเรียนที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยและนักเรียนที่มีสัญชาติไทยแต่เป็นลูกครึ่ง (มีพ่อหรือแม่เป็นชาวต่างชาติ) ที่เรียนภาษาและวัฒนธรรมไทยระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ในโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 2 ห้อง โดยจับสลากห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง มีนักเรียนจำนวน 12 คน และห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม มีนักเรียนจำนวน 12 คน

4.2.2 ทดสอบก่อนการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียนทั้ง 2 ห้องไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 7.95 และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 7.88

4.2.3 จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมจำนวน 12 ชุด คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) สีต่างๆ 4) ร่างกายของฉัน 5) เครื่องแต่งกาย 6) อาหาร 7) ผลไม้ 8) ครอบครัวของฉัน 9) บ้าน 10) สถานที่ 11) สัตว์ต่างๆ 12) เวลาว่าง ประกอบการสอนเป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที

4.2.4 ทดสอบหลังการทดลอง

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ชนิด ประกอบด้วย

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนระดับชั้น Year 3 (ประถมศึกษาปีที่ 2) ที่เป็นนักเรียนชาวต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติ ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย เป็นชุดกิจกรรมที่ใช้ฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เวลาในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน รวม 48 คาบ คาบละ 45 นาที มีทั้งหมด 12 ชุดกิจกรรม คือ 1) การทักทาย 2) ห้องเรียนของฉัน 3) สีต่างๆ 4) ร่างกายของฉัน 5) เครื่องแต่งกาย 6) อาหาร 7) ผลไม้ 8) ครอบครัวของฉัน 9) บ้าน 10) สถานที่ 11) สัตว์ต่างๆ 12) เวลาว่าง โดยใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics)

ตัวอย่างองค์ประกอบของชุดกิจกรรมที่ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) ประกอบด้วย

5.1.1 คู่มือครู ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งที่จะต้องเตรียม และบทบาทหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ

5.1.2 ชุดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ภายในชุดกิจกรรมจะมีวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมนั้นๆ การอธิบายลักษณะของการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และแบบประเมิน

5.1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้แนวทางในการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน (Task-based learning) ร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการปฏิบัติภาระงาน (Pre-task) ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินงานตามวงจรของการปฏิบัติภาระงาน (Task-cycle) ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบการใช้ภาษา (Language focus) ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกฝนการใช้ภาษา (Practice) ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและถ้อยแถลงการเรียนรู้

5.1.4 สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยบัตรกิจกรรมที่ให้นักเรียนจับสลากบทบาทที่ได้รับในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการสนทนา บัตรคำศัพท์และบัตรรูปภาพในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมนั้นๆ

5.1.5 แบบฝึกหัด ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

5.1.6 แบบประเมิน ใช้ประเมินทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามแบบฝึกทักษะการฟัง การพูด การสนทนา การอ่าน และการเขียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

จากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ท่าน แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence หรือ IOC) ตามแนวคิดของ Turner and Carlson [6] ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าชุดกิจกรรมมีความสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แสดงว่าคุณภาพของชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ เพราะมีค่าความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และมีข้อเสนอแนะให้พิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติมรายละเอียดและคำอธิบายข้อคำสั่งในคู่มือครูให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 วัดความสามารถด้านการฟัง มีลักษณะเป็นแบบวัดปรนัย 3 ตัวเลือก ส่วนที่ 3 วัดความสามารถด้านการพูดและการสนทนา มีลักษณะเป็นการจำลอง

สถานการณ์ให้ผู้เรียนจับสลาก และใช้ทักษะการพูดและการสนทนาในสถานการณ์นั้นๆ อย่างถูกต้อง และส่วนที่ 4 วัดความสามารถด้านการอ่านและการเขียน มีลักษณะเป็นแบบวัดอัตนัยถาม-ตอบ โดยมีรูปภาพและข้อความสั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนให้ผู้เรียนอ่านและเขียน

จากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ท่าน แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence หรือ IOC) ตามแนวคิดของ Turner and Carlson [6] ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าแบบวัดความสามารถมีความสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แสดงว่าคุณภาพของแบบวัดความสามารถที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ เพราะมีค่าความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโดยการตัดและเปลี่ยนค่าบางค่า รวมถึงเปลี่ยนรูปภาพบางข้อเพื่อให้คำถามและคำตอบที่ใช้ในการวัดความสามารถมีความชัดเจนมากขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มที่ใช้ชุดกิจกรรมกับกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรม โดยใช้สถิติ t-test for independent samples

6.2 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม โดยใช้สถิติ t-test for one samples

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ โดยใช้สถิติ t-test for independent samples ในรูปแบบ Difference Score ได้ผลดังตาราง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนกลุ่มควบคุม

นักเรียน	n	\bar{X}_1	\bar{X}_2	SD	t	Sig.
กลุ่มตัวอย่าง	12	7.95	14.38	9.554	5.48	0.000*
กลุ่มควบคุม	12	7.88	12.00	6.359		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.38 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.554 และความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.88 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.00 โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.359 และมีค่าสถิติ t เท่ากับ 5.48 เมื่อพิจารณาระดับนัยสำคัญมีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ .05 จึงสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สำหรับนักเรียนประถมศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม โดยใช้สถิติ t-test for one samples แบบ Dependent Group

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม

กลุ่มตัวอย่าง (n=12)	\bar{X}	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	7.95	2.37	11.58	0.00*
หลังเรียน	14.38	1.97		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.37 และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.38 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 และมีค่าสถิติ t เท่ากับ 11.58 เมื่อพิจารณาระดับนัยสำคัญมีค่าเท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ .05 จึงสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หลังจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน และทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม ระดับประถมศึกษา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

8.1 จากการที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้รับการสอนด้วยชุดกิจกรรม มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศหลังการทดลองมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้ชุดกิจกรรม อภิปรายได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เป็นการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาที่รวบรวมกระบวนการ กิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีกรวางแผนมาอย่างเป็นระบบ มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาโดยเน้นการปฏิบัติด้วยการฟัง พูด อ่าน เขียน ผ่านงานหรือกิจกรรมต่างๆ เน้นการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นจนผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพสังคมวัฒนธรรม ใช้สื่อการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับบริบทจริง จึงทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบริบทของวัฒนธรรมสังคมนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Krachen and Terrell, [7] Khandhuwan [8] and Sasiwan [9] ที่สรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาที่ตี้นั้น ควรได้เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมไปพร้อมกับการเรียนภาษาคด้วย เนื่องจากภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในสังคม การเรียนรู้ภาษาที่ไม่ได้เป็นภาษาแม่จึงควรเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพราะสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดความคิดความรู้สึก ออกมาเป็นคำพูด สังคมและวัฒนธรรมกับภาษาจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้

นอกจากนี้ ชุดกิจกรรมที่ได้พัฒนาขึ้น ยังมีเป้าหมายสำคัญที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อบรรลุผลที่แท้จริง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าผู้เรียนจะใช้ทรัพยากรของภาษาที่พวกเขามีอยู่เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การพูดขอยืมสิ่งของจากเพื่อน การพูดขออนุญาตคุณครูไปเข้าห้องน้ำ ฯลฯ ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสถานการณ์ที่ได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านการปฏิบัติภาระงาน (Task-based learning) จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายทางภาษาที่ตั้งไว้ได้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Willis and Willis, [2] Branden [10] and Nunan [11] ที่สรุปได้ว่า การใช้ภาระงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีความหมาย คือการเข้าใจภาษานั้นๆ และสามารถสร้างผลผลิตทางภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสมได้

8.2 จากการที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอน อภิปรายได้ว่า ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติ คือมีการมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เคารพในวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมเจ้าบ้าน สามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม และใช้ชีวิตในประเทศไทยได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข มากกว่ามุ่งเน้นในเรื่องของหลักโครงสร้างทางภาษา หรือหลักไวยากรณ์ ภายในชุดกิจกรรมได้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจากการจำลองสถานการณ์ในสังคม เช่น การซื้อขายอาหาร การเดินทางไปสถานที่ต่างๆ ฯลฯ มีการฝึกทักษะการสื่อสารทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการสนทนา ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน รวมถึงมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมช่วยเร้าความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สนุกสนาน

และไม่เป็นอุปสรรคในการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Labav, [12] Hymes [13] and Ricard [14] ที่สรุปได้ว่า การสอนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารเป็นแนวคิดที่เกิดจากความตระหนักถึงความจริงที่ว่าความรู้ความสามารถทางด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และโครงสร้างทางภาษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการสื่อสารกับผู้อื่น ผู้เรียนจึงควรมีการฝึกฝนการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้นการสอนภาษาที่ดี จึงควรสอนภาษาในบริบททางสังคมมากกว่าเน้นที่โครงสร้างของภาษา

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าภายหลังจากที่นักเรียนได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม ทำให้ผลคะแนนการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้นแล้วครูผู้สอน สถานศึกษา รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อตัวผู้เรียน และให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้

9.2 ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาเพิ่มเติม ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ช่วยในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป

9.3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ดังนั้น สำหรับผู้ที่สนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับวิจัยเรื่องนี้ ควรมีการศึกษาวิจัยเจาะลึกในเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ถึงมูลเหตุที่มีอิทธิพล หรือปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้เกิดการค้นพบปัจจัยใหม่ๆ ที่ช่วยในการพัฒนาชุดกิจกรรมการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] Chaiyong P. and Wadsana T. 2008. **Learning Package**. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University.
- [2] Willis D. and Willis J. 2007. **Doing Task-based Teaching**. Oxford: Oxford University Press.
- [3] Trudgill P. 2000. **Sociolinguistics: an introduction to language and society**. Suffolk: Clays Ltd.
- [4] McGriff and Steven J. 2000. **Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model. Instructional Systems**. College of Education: Penn State University.
- [5] Fitz-Gibbon C., Taylor, Lyons M. and Lynn J. 1987. **How to design a program evaluation**. Newbury Park: Sagh.
- [6] Turner and Carlson. 2003. **Indexes of Item-Objective Congruence for Multidimensional Items**. London: Publishers Mahwah.
- [7] Krachen S.D. and Terrell D.T. 1983. **The natural approach: Language acquisition in the classroom**. Hayward CA: Alemany Press.
- [8] Khandhuwan W. 2007. **A study of relationships between knowledge of Thai culture and achievement in studying Thai as a foreign language**. Centre for Language Studies: University of Singapore.
- [9] Sasiwan P. 2005. **Development of a teaching model based on integrated neuro-linguistic programming and communicative approach for development French speaking and writing skills of students at key stage four**. Bangkok: Chulalongkorn University.

- [10] Van den Branden K. 2005. **Task-based language teaching: Fighting social inequity through enhancing the quality of language education**. Opening lecture at TBLT 2005. International conference on task-based language teaching: Leuven.
- [11] Nunan D. 2004. **Task-based Language Teaching**. Cambridge: Cambridge University Press.
- [12] Labav W. 1972. **Sociolinguistic patterns**. Philadelphia: University of Pennsylvania Press
And Oxford: Blackwell.
- [13] Hymes D. 1974. **Foundation of sociolinguistics: An ethnographic approach**. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- [14] Ricard J.C. 2006. **Communicative language teaching today**. New York: Cambridge University Press.